

Alergie na slepičí vejce

Informační leták pro pacienty

BSACI
GUIDELINE

Co je to alergie na vejce?

Alergie na vejce je způsobena alergickou reakcí na bílkoviny ve vejcích, které se nacházejí převážně ve vaječném bílku, ale mohou se vyskytovat i ve žloutku. Tato alergie je častá u dětí mladších 5 let, přičemž poprvé se většinou objeví v kojeneckém věku, kdy je vejce zaváděno do stravy jako součást prvních příkrmů. V dospělosti se alergie na vejce rozvíjí jen zřídka. Pokud k tomu však dojde, mohou být tito pacienti alergičtí také na ptáky nebo jejich peří, které obsahují bílkovinu podobnou té ve vaječném žloutku.

Jaké jsou její příznaky?

Kojenci s alergií na vejce obvykle odmítají potraviny obsahující vejce. Po kontaktu s vejcem se u nich může objevit zarudnutí a otok kolem úst, při větší konzumaci vajec pak vyrážka, zvracení, bolesti břicha nebo průjem. Závažnější reakce s kašlem, sípáním astmatického typu nebo anafylaxi se objevují zřídka, a to jen u některých dětí. Reakce na nahodilý kontakt s vejcem bývá mírnější. Nechtěný kontakt s kůží může vyvolat vyrážku, ale ne závažné nebo celkové projevy. Alergie na vejce může rovněž způsobit zhoršení ekzému, což je vzhledem k opožděným projevům obvykle náročnější pro diagnostiku.

Může se tato alergie zmírnit nebo vymizet?

Alergie odezní u většiny dětí obvykle do období mladšího školního věku. Nejdříve bývá tolerováno vejce upečené v pokrmu obsahujícím mouku (např. v buchtě), které je méně alergenní. Poté se pravděpodobně objeví tolerance vajec v pokrmech tepelně opracovaných po kratší dobu (např. v palačince), dále celých vařených vajec, a nakonec pokrmů obsahujících syrová vejce. U dětí s vážnější reakcí (např. sípání), s mnohočetnými potravinovými alergiemi nebo s vážným ekzémem může trvat déle, než alergie odezní (v některých případech nemusí vymizet vůbec).

Jak je alergie na vejce diagnostikována?

Alergie na vejce je diagnostikována na základě předchozích reakcí na pokrmy obsahující vejce a může být potvrzena alergologickými kožními nebo krevními testy.

Jaká je léčba?

V současné době je nejlepší se zpočátku vyhnout všem potravinám obsahujícím vejce. Pokud však vaše dítě snáší pečená vejce v potravinách, jako jsou např. buchty, mělo by je jíst i nadále. Vejce se jinak mohou vyskytovat v celé řadě potravin: v buchtách, koláčích, dezertech, masných výrobcích, salátových dresincích, polevách, těstovinách, potravinách obalovaných v těstíčku a strouhance, zmrzlíně, čokoládě či sladkostech. Tento seznam není úplný a při každém nákupu je třeba pečlivě číst etikety na potravinách. Složky obsahující vejce budou v seznamu složek zřetelně uvedeny a zvýrazněny **tučným písmem**,

kurzívou, VELKÝMI PÍSMENY nebo budou podtržené. Vejce může být občas označeno rovněž neobvyklými výrazy, např. vaječný lecitin nebo albumin (zejména na dovážených potravinách). Vejce jiných ptáků (křepelčí, pštrosí aj.) obsahují bílkoviny velmi podobné bílkovinám ve slepičích vejcích a je třeba se jim také vyhnout. Mnoho pokrmů lze připravit bez vajec k dispozici jsou rovněž náhražky vajec. Recepty bez vajec je možné dohledat také na internetu.

Děti s alergií na vejce by měly mít k dispozici antihistaminika doma i ve škole pro případ nechtěného požití vajec či s ním spojené reakce na vejce. Antihistaminika bývají na lékařský předpis, ale existují i volně dostupné přípravky. Pokud má vaše dítě astma nebo prodělalo těžkou alergickou reakci na vejce, lékař vám poskytne rovněž adrenalinový

Alergie na slepičí vejce

Informační leták pro pacienty

BSACI
GUIDELINE

autoinjektor a vysvětlí vám, jak a kdy se používá. Seznam léčiv, které vaše dítě užívá, byste měli mít u sebe a kopie předat dalším osobám, které s dítětem přicházejí do styku, např. ve školce/šколе a prarodičům. Škole či školce vašeho dítěte byste také měli poskytnout léky pro případ nouze.

Mohu do jídelníčku svého dítěte znovu zařadit vejce?

S tím, kdy můžete začít svému dítěti znovu podávat vejce, vám poradí lékař nebo nutriční terapeut. Postupujte podle vaječného žebříku a začněte malým množstvím pečených vajec v piškotovém muffinu. Zavedení pečeného vejce tímto způsobem je důležité zejména u mladších dětí, u kterých může navodit opětovnou toleranci vajec. U některých pacientů, u kterých hrozí riziko závažnějších reakcí, však může být nutné zavádění provádět v nemocnici.

Může mé dítě podstoupit běžné očkování?

Všechny děti s alergií na vejce by měly být běžně očkovány, včetně očkování proti spalničkám, příušnicím a zarděnkám (MMR), které provádí jejich praktický lékař pro děti a dorost. Studie na velkém počtu dětí s alergií na vejce navíc nedokládají žádné zvýšené riziko závažných alergických reakcí na tuto vakcínu.

Co další očkování?

Vakcína proti chřipce je bezpečná pro všechny pacienty s alergií na vejce, pokud neprodělali závažnou alergickou reakci na vejce vyžadující léčbu na jednotce intenzivní péče. V takovém případě byste měli očkování konzultovat s alergologem.

Vakcína proti žluté zimnici obsahuje malé množství vaječných bílkovin a osoby s alergií na vejce, které ji potřebují, by měly být vyšetřeny alergologem v určeném očkovacím centru pro žlutou zimnici.

Mohu své dítě nadále kojit?

V průběhu kojení mohou být bílkoviny z potravin, jako jsou vejce, ve velmi malém množství přítomny i v mateřském mléce. Pokud je vaše dítě v pořádku a nemá žádné příznaky alergie, můžete vejce bez obav jíst. Pokud má vaše dítě příznaky, jako jsou ekzém, vyrážka nebo trávicí obtíže, které mohou být způsobeny alergií na bílkoviny vajec přítomné v mateřském mléce, pak může být vhodné vyřadit vejce na několik týdnů z vašeho jídelníčku a zjistit, zda se příznaky vašeho dítěte zlepší. Pokud se stav vašeho dítěte nezlepší, můžete vejce do svého jídelníčku vrátit.

Představuje u mého dítěte alergie na vejce riziko dalších potravinových alergií?

Většina dětí s alergií na vejce mívá rovněž ekzém. Tato alergie také zvyšuje riziko rozvoje astmatu v pozdějším věku a ve srovnání se zdravými dětmi se mohou častěji vyskytovat i jiné potravinové alergie. Dětem s alergií na vejce může po konzultaci s alergologem prospět rovněž včasné zavedení arašídů, aby se předešlo alergii na arašídy.

Pokud mám dítě s alergií na vejce a narodí se mi další dítě, kdy bych u něj měl/a začít zařazovat do stravy vejce?

Odborné zdravotnické organizace doporučují, aby se vejce do stravy kojenců zaváděla přibližně od 6 měsíců. Záměrné vyloučení nebo opožděné zavedení vajec může zvýšit pravděpodobnost, že se u vašeho dítěte alergie na vejce rozvine. Pokud se u vašeho dítěte objeví ekzém, může mu prospět včasné zavedení vajec ve věku 4–6 měsíců, což sníží riziko rozvoje alergie na vejce. U těchto kojenců se doporučuje začít podávat vejce v příkrmech nejdříve v malých množstvích.